

ORCHIDEJE - MĀ•LĀ•SKA

NedĀle, 05 Ānor 2023

KdyĀ jsem byla dĀ-tĀ, mĀli jsme doma malĀ; okna Ā tĀmi obrĀcenĀ; na sever, dvĀ na vĀchod v nevytĀpĀnĀch loĀnicĀch a jen jedinĀ na jih. MoĀnĀ; proto to s pĀstovĀnĀ-m kytiĀek Ā pokojovek nebylo slavnĀ, nĀjakĀ; vodĀnka - podĀnka, sansevieria (tenura, tchynin jazyk), koleus (okrasnĀ; kopĀiva). JĀ; vĀdycky byla spĀ-Ā; na zvĀ-Āta, takĀe kvĀtiny mĀ oslovily aĀ na vysokĀ Ākole.

Na koleji nĀm zemĀdĀlcĀm nepovolili ĀĀdnĀ chov zvĀ-Āta, vĀjmkou byla akvĀria, to se zdĀilo bĀt hygienickĀm ĀmeĀenĀ-m k uspokojenĀ- naĀich chovatelskĀch pudĀ. A tak jsme chovali rybiĀky. NaĀje tĀdennĀ- vĀpravy do mĀsta, tedy courĀka po Praze, vĀdy probĀhla tak, Āe jsme koukli, co majĀ- novĀcho v Supraphonu a zkontrolovali takĀ zboĀĀ- v kaĀdĀm nĀm znĀmĀm Zverimexu. JĀsali jsme nad novou jeĀitĀ- nevyzkouĀenou akvarijnĀ- rostlinou, a samozĀejmĀ jeĀitĀ- vĀce, pokud doĀilo ĀivĀ- zboĀĀ-.

JĀ; jsem zaĀala s pavĀ-mi oky a bojovnicemi, pak jsem pĀeĀila na meĀovky, pavĀ- oka, ale nejradĀji jsem mĀla Āichavce, nasbĀ-rala jsem ĀtyĀmi druhy. MĀla jsem pro nĀ speciĀlnĀ- mĀlkĀ (40 cm) a dlouhĀ akvĀrium, koupennĀ na inzerĀit.

KvĀtiny kolejnĀ- ĀĀd nezakazoval vĀbec a dokonce nĀs v pĀstovĀnĀ- pokojovek podporovali. PĀmi ubytovĀnĀ- byla na kaĀdĀm pokoji erĀrnĀ- kytka. Ano, opĀt Āasto obyĀejnĀ; podĀnka, nebo podobnĀ; zebrina, nebo zelenec (chlorofytum). DalĀĀ- roky na jinĀ koleji jsme si se spolubydlĀ-cĀ- vĀjimly, Āe tyto kvĀtiny jsou soustĀmedĀny kvĀli letnĀ-mu zalĀvĀnĀ- na chodbĀ; u velkĀch kvĀtnĀ-kĀ s monsterami, vlastnĀ; je tam studentky nanosily pĀmed prĀjzdninami. NevĀhaly jsme a vybraly si vĀjchny druhy.

PoslednĀ- prĀjzdniny jsme mĀly studijnĀ-, chystaly jsme se na stĀtnice a po nich jsme se s Jitkou o nĀĀ; zelenĀ poklad podĀlily a odvezly si ho domĀ.

KvĀtiny se se mnou stĀhovaly do prvnĀ-ho bytu, pak k manĀelovo rodiĀĀm a nakonec do nĀjeho vlastnĀ-ho domeĀku. OdolnĀ druhy vydrĀely a rostly dĀil, mĀnĀ; odolnĀ bohuĀel odchĀzely. Cesty do mĀsta jsem si spojovala s okouknutĀ-m, zda v kvĀtinĀĀstvĀ- nebo v supermarketu nemajĀ- nĀco, co jeĀitĀ; (nebo bohuĀel uĀ) nemĀm a tak jsem budovala svĀ zelenĀ krĀjlovstvĀ-.

PostupnĀ; jsem mĀla napĀĀ-klad marantu, mraĀnĀjk (abutilon), krotan, filodendron, muĀenku, bramboĀĀ-ky a primule, Āumen (cissus), bromĀlie, syngonium, pelargĀnie, pepĀinec, araucarii (blahoĀet), klĀ-vii, rĀ znĀ saintpaulie (ty jsem asi dva roky dĀlala opravdu ve velkĀm, rozmnoĀila jsem si je z ĀĀ-zkĀ a tĀĀila se na velkĀ kvetenĀ-, kterĀ nakonec nedopadlo), oba zvonky -Āenicha i nevĀstu (campanula), dracĀny, fikusy benjamĀ-na, vĀjchny barvy kalanchoe, datlovnĀ-k (phoenix), juku, agave, aloe, takĀ rĀ znĀ; vybarvenĀ vĀjnoĀnĀ- hvĀ; zdy, vĀjnoĀnĀ- a velikonoĀnĀ-

kaktus i r^ázn^á© jin^á© sukulenty i tilandsie a kaktusy.

P^átmⁱzn^áím se, ^áže bych to aspo^á takto dok^ážala vyjmenovat, vzala jsem si k ruce kn^á-^áku o pokojov^ách rostlin^ách a osv^áila si pam^ář. Okna jsem m^ála na ^áždev^á-tce^á velik^á, se ^ájirok^ámi parapety (^ást domu byla z kamenn^áho zdiva 90 cm ^ájirok^áho), na v^áejchny sv^áto^á strany, nebyl probl^ám naj^á-t ka^ád^á© kv^átin^á ide^áln^á- podm^á-nky. Samoz^átm^eejm^á n^á kter^á© se i tak neda^átmⁱlo, ale vcelku jsem m^ála v byt^á slu^ájinou d^áungli.

Po p^átm^est^áhov^án^á- na ^áž^áestku^á©, kde m^áíme okna men^áí^á-, ale zase je jich 2x tolik, a krom^á severu je m^áíme na t^átmⁱ zbyl^á© sv^áto^á strany, jsem v podstat^á um^á-stila kv^átiny, jak byly zvykl^á©, ty ze severn^á-ch oken si dokonce polep^áily. Bohu^áel kv^átiny to vn^á-maly jinak, stejn^á© sv^áteln^á© podm^á-nky to ^ápln^á nebyly ^á“ ji^án^á- okna st^á-nily jablon^á, a hlavn^á se li^ájilo vnit^án^á- mikroklima.

Bar^áík je cihlov^á, podsklepen^á, p^átm^es balkon na chodb^á byl nedobrovoln^á prov^átran^á, koteln^á uvnit^átm^e bytu. Postupn^á mi kv^átiny odcházejely, a pokud vydr^áely, ^ást z nich zahubila dal^áí^á- zm^ána ^á“ v^ám^ána oken, izolace p^á-dy.

Bylo mi jasn^á©, ^áže m^á ^áek^áí dal^áí^á- etapa zkou^áen^á-, kter^áím kv^átin^áím bude na^áje bydlen^á- vyhovovat a budou v n^ám prosp^á-vat d^ále ne^á p^ál roku. Zaujaly mne orchideje. P^áír jsem jich koupila m^áím^á a ony j^á- v kuchyni kvetou opakovan^á. Taky kdy^á se ^álov^ák rozhl^á-dne po m^ást^á, zdob^á- jejich kv^áty spoustu oken. Nem^á ^áou b^áít v^ájime^án^á n^áro^án^á©, t^átm^eebas kdy^á se jim v p^á-vodn^á-m dom^á neda^átmⁱlo, bude se jim da^átmⁱ tam, kde jin^áím kv^átin^áím ne?

P^átm^einejhor^áí^á-m to pojmu tvrd^á spot^átm^eebitelsky ^á“ odkvete, bude nahrazena jinou? A tak jsem koupila orchidej ^á“ phalaenopsis. Kdy^á dokv^áotala, koupila jsem si dal^áí^á- a tak pokrač^á-ovala v rytmu ob^á-asn^ách velk^ách n^áíkup^á ^á“ po 2-3 t^á dnech.

Zprvu jsem vyb^á-rala ty nejhez^á-barvy, pak ^ážco je^áit^á nem^áím^á©, ale p^átm^eev^áí^án^á levn^á© jednostvolov^á© phaly, n^á kdy ve v^áprodeji, tedy odkvet^á©, n^á kolik par^ádn^á-ch jsem dostala darem od p^átm^e-telky^á. (a nejen samotn^á© kv^átiny, i p^áír v^ác^á- s motivem orchidej^á-). Celkem jsem nashrom^áí^ádila 25 orchidej^á-, z toho 20 ^ážphal^á©, z t^ách t^ámi nep^átm^eí^áily (miniphaly), ostatn^á- zmohutn^ály a za^á-aly mi postupn^á rozkv^á©tat znova, ^áasto na dvou stvolech.

Jup^á-^á-^á-, uv^á-tala jsem prv^á-kv^átn^á-v^áhonek. Sna^áila jsem se jej podep^átm^e-t ty^á-kou ^á“ a zlomil se mi v ruce. P^átm^e-^áit^á u^á jsem byla p^ámi vyv^áízn^á- rostouc^á-ho stvolu opatrn^áí^á- a orchidej mi rozkvetla. Jen^áé pak nastal boj s vlnatkami. Nev^á-m, odkud jsem si je na sv^áí okna zat^áhla, ale ^áervci jsou ^ámorn^á-, schov^áívaj^á- se nejen zespoda pod listy (a ve kv^átech), ale tak^á© v substr^áitu. Zem to nen^áí-, orchideje se p^ástuj^á-

s kořeny v pršvitněm květně-ku, zasypanými lomky kř. Ale i napadené orchideje květy o 106, tak jsem kupovala množství orchidejových postřiky a ty mrchy snad zlikvidovala (neobjevili se na jaře znova).

Orchideje jsou květiny pro zapomnětlivce, nepotřebují denně zalívku, zalévají se tak, že vezmete umyvadlo, napustíte vlažnou vodu (ideálně dešťovku) a pak do něj orchideje naskládáte tak, aby byla voda tak na úrovni substrátu. Ten tedy celá polovina přes dřevo v květně-květech nasákne vodou, takže kořeny si vodu natáhnou do sebe a zezelenají (vyschlé jsou stále bledé).

Stále, když si na orchideje takto vzpomenete 2-3x měsíčně. Ve vodě je můžete nechat půl hodiny až hodinu, ale nic se nestane, když je do lavoru dřevo a vyndáte, když přijdete z práce. Vyndáte z vody, necháte okapat a vložíte do obalu s vlnitým stupkem na dně, které má se vytvořit prostor pro okapání zbylé vody, nebo na talířek "přesbytek vody vykape na něj a odpadá se. Občas můžete do vody přidat speciální hnojivo" a to je vše.

Orchideje, tedy tyto phaly, které se dají koupit v každém supermarketu, jsou levné, ale jsou to vyrostlé odolné odrůdy se snadnějším pěstováním. Orchideje ale existují a dají se koupit velice různorodě, tedy i různě náročné a málo náročné i zajímavější. Já jsem však ještě žádnou, ale mikroklima současně bydlím - téměř skromnějším kráskám vyhovuje a téměř se z každého nového květku. Jen to, že někdy rekonstrukce země, mne odrazuje od další nákup - "musím mít květin (nemám jen orchideje, i když aktuálně převažují) jen tolik, co se nacpe na okna v patře, a se do akce pustím."

MILENA

(neuvěřitelně ženská = pozn.red.)